

HONDARRIBIA

56 Zenbakia
UDAL
EUSKARA-KONTSEILUA
1994-Urria
100 pta.

... JOAN ZEN UDA
ETA NEGUA
HELDU DA

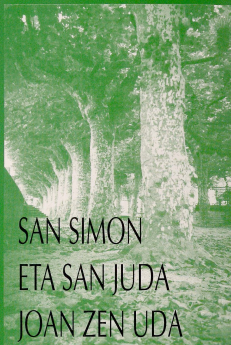
AURKIBIDEA

- 2 **AURKIBIDEA**
- 3 **HERRI GIROA** *Ane Muñoz*
- 9 **ARRANTZA** *Mikel Sagarzazu*
- 10 **KIROLAK** *Ane Muñoz*
- 13 **GAZTERIA** *Ane Muñoz*
- 16 **KOLABORAZIOA** *Ane Muñoz*
"Hondarribia Atzo"
- 18 **BLAGAN** *J. A. Letamendia*
Elur Merlhen
- 20 **KOLABORAZIOA** *Fermin Olaskoaga*
Gure patriarkak: Ugarte
- 22 **SUKALDARIEN TXOKOA**
Alaiki elkarte
- 23 **DEMOGRAFIA**
- 24 **KOLABORAZIOA** *Mikel Mayo*
"Polikiroldegia ala Polideportivo?"
- 26 **DENBORA PASA**
- 27 **OHARRAK**

paper ekologikoz egina
(klororik gabea).

HONDARRIBIA ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien erantzunkizunik.

SAN SIMON ETA SAN JUDA JOAN ZEN UDA ETA NEGUA HELDU DA

Argitaratzailea: Udal Euskara-Kontsellua

Erredakzioa: Ane Muñoz.

Kolaboratzaileak:

J. A. Letamendia, Fermin Olaskoaga
Mikel Sagarzazu, EMEKI,
Mikel Mayo.

Inprimategia, Fotokonposizioa eta Maketazioa:

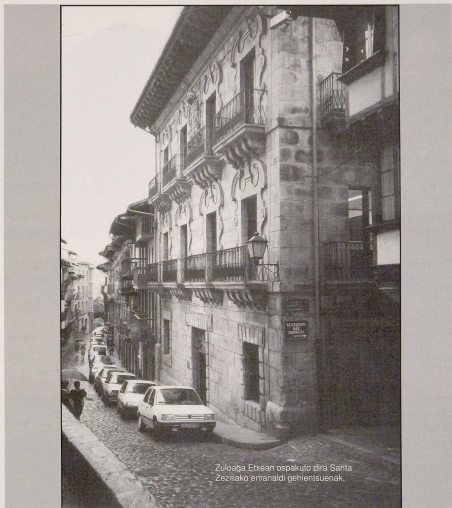
Gráficas Anaka
Avda. Letxunborro, 61 - Irun
Tel.: 618090 / Fax: 619103

Legezko gordailua: S.S. 122/86

PREZIOA
100 pezeta

DOINU ALAIEK GIROTUKO DUTE SANTA ZEZILIA EGUNEKO JAIA

Zuloaga Etxean ospatuko dira Santa Zeziliako emanaldi gehientzuenak.

Azaroko azken egunetan, hau da hilaren 22an, Santa Zezilia musikarien patroiairen eguna ospatuko da, munduko bazter guzti edo gehienetan bezala, Hondarribian ere. Horretarako, musika bera protagonista hutsa izango den hainbat ikuskizun ezberdin antolatu ditu Hondarribiko Musika Eskolak. Besteak beste, arratsaldeko 6etan, aipatu Musika Eskolako ikasleek emankizuna eskainiko dute Zuloaga Etxean. Ondoren, eta zehazki arratsaldeko 8 t'erdietan, Eskifaiko hiru taldeen kontzertua ospatuko da Parrokian.

Bestalde, Santa Zeziliaren jaia dela eta, hilaren 22an soilik ez ezik, lau egunetan zehar

ospatuko den egitarau luzea prestatu dute antolatzaileek aurtengoan ere. Horrela, hilaren 19an, Musika Eskolako ikasleen eskutik txistu kontzertua izango da, Zuloaga Etxean, eguerdiko 12 t'erdietan.

Hilaren 20an berriz, Txistu Taldeak alborada eta biribilketa eskainiko ditu, eta ondoren Meza Nagusia ospatuko da, Parrokiako Abesbatza eta Txistularien emankizunekin. Eguerdiko 12 t'erdia aldera berriz, Udaletxeko arkupetan, Musika Bandaren kontzertua izango da.

BITERI SOROETAKO IKASLEENTZAT AIPAMEN BEREZIA AVELINO BARRIOLA SARIAN

E

usko Jaurilaritzak antolatuturiko Avelino Barriola deklamapen sarien banaketa ospatu zen joan den hilabetean, eta saritutakoan artean, aipamen berezia Hondarribiko Biteri Soroetako 5. mailako ikasleentzat izan zen.

Euskal Komunitate Autonomoko ikasle guztiek parte har zezaketen lehia-keta honetan, hiru izan ziren Biteri Soroeta ikastetxetik aurkeztutako gelak. Hauen artean, bostgarren mailakoak dira hamar minutuko iraupena duen ahozko lanagatik sarituak gertatu diren hondarribiar bakarrak.

Musika zinta batean grabatutako lanak, aurretik aukeraturiko lau testu ezberdinen ahozkaketa zetzan, testu hauen artean antzerkiari zegokion bat gutxienez nahitaezkoa izanik. Hondarribiar sarituek aurkeztu zituzten antzerkiak gainetiko beste hiru testuak, bi prosazko eta Joxe Antonio Ormazabalaren olerki bat izan ziren hain zuzen.

Gainontzeko ikasle saritu guztiekin batera, guztira ehun eta hirurogeita hamar bat lagun izanik,

Iparaldeko herri eta bazter ederrenak bisitatuz ibili dira ikasle hondarribiar sarituak hiruzpatalau egunetan zehar. Beste hainbat ekitaldi atseginez gain, Erraman Martinikorena abeslariak hitzaldi bat eskaini die gaztetxo hauei.

Zorionak beraz, ahozkatze lan bikain bati esker sarituak izan zireten ikasleei, eta honelako lan interesgarriak egiten jarraitzeko animorik galduko ez duzuen gainontzeko guztiei ere.

GAZTETXOENAK ERE RUANDAREKIN KEZKATUTA

A

buztuko azken asteetan zehar herriko bazter guztietan topa ahal izan genuen bertako neska mutilak hiriguneko kaleetako espaloietan edota errepide ertzeko bazterretan ere jarritako postu edo "denda" bereziak.

Etxeo zenbait gauza hartu eta borondatearen truke eskainiz salgai zeuzkaten maindire baten gainean zabaldua. Pampinak, kotxetoak, pitxiak, zenbait eskulan, kanika sorta, pilotak, pitxar edota landareak jartzeko lorontziak, ipuin eta liburu dextente izan ziren, besteak beste, haur hauek etxetik jasotakoa.

Euren iniziatibaz sorturiko ekintza honen helburua, azken aldian inoiz baino egoera are larriagoa bizi duen Ruandarako dirua biltzea izan da, erakunde garrantzitsu baten bitartez bidaliko delarik hondarribiar gaztetxoek hirugarren munduari bere modura egin dioten aportazioa. Eta guztia esan beharra dago, oso onuragarria izan zen kanpaina moduko hau, bertan bildutako diru kopurua izugarria izan baitzen.

DUELA BI URTEKO GUADALUPEKO ALARDEKO ESZENA ERREPIKATU DA

Duela bi urteko Alarde bitxia

A tzean eta nahiko urrun geratu diren Hondarribiko Jaiei buruzko zenbait gogoeta kuriosoa egitea, garai egokiena ez denean ere, atsegina izaten da beti, eta urtetan ospatu ohi den Jai Nagusi honetan inolako bitxikeriarik gertatzen denean baitipat, gainontzeko urtetako Jaiengandik edonola ezberdintzen den zeezer izan denean alegia, sekula ahaztuko ez dugun gertakizun berezi bilakatu arazten dugu.

Horrela, guztiok oroituko dugun bezala, duela bi urteko Alarde Egunak eguraldiaren haserrea kontran izan zuen arren, ez zen animorik faltatu eta desfilearekin aurrera ekitea erabaki zuten gehientsuenek. Haseran bizpahiru besterik ez baziren, atzetik animatuko zitzaizkien mutilak, gero eta hilada luzeagoa osatuz. Bai urtero ateratzen diren gizonezkoak, bai eta bizitza osoan behin bakarrik Alardeko partaide izateko aukera duten neska gazte kantinerak ere.

Goiz goizetik bapo bapo jantzita etxetik irten ziren guztiak, hamar bat minutu barru blai eginda, erabat bustita, txapela guztiz okertuta, abaniko puskatu eta moño eder luzitu ezinekin, hor joan ziren, segundu bat berean ere pausu, erritmo eta animorik galdu gabe. Aipagarri eta ahanztezina dugu, bai, duela bi urteko Guadalupeko Zelaian inprobisaturiko Alarde bitxia, txanda hartan guztiak aho zabalik utziko gintuen eintza alegia.

Aurtengo jaietan ere, berbera izan zen Alarde Eguneko eguraldiaren haserrea. Hala ere, euri tanta jario bizia ez zen nahikoa izan, zorte txarragan gehiegi pentsatu gabe irribarrea ezpainetan eta, desfilearekin aurrera jarraitzeko animorik ez baitzitzaien partaideei faltatu. Kantinerak ez ezik, urtero bertan desfilatzen agurtu ohi ditugun mutilak ere alai zebiltzan, bustita eta hotzez baina kontent, gogoz Alardean.

Askio Guadalupea igotzera ere ausartu ez baziren, aurtengo hilaren 8an ere, behin behineko Alarde polit animatua. Mendira igo ziren kantinerek, bata bestearen atzean, guztiak bi hiladatan eta konpainia ezberdinetako mutil guztiak nahasirik atzean zituztela, ikuskizun ederra eskaini zuten aurtengo txandan ere.

Eguraldiak honelako joko gaiztoaz ez gaitu ez berriz ustekabeen harrapatuko, bai baitugu hemendik aurrera eguraldiaren arabera egokituriko egitarau berezirik.

Albistur eta Arocena

HARATEGIA
URDAITEGIA

Zuloaga Kalea
Tfnco.: 641860 - 641331
HONDARRIBIA

txantxangorri

San Pedro kalea, 27
Tel. 64.21.02
HONDARRIBIA

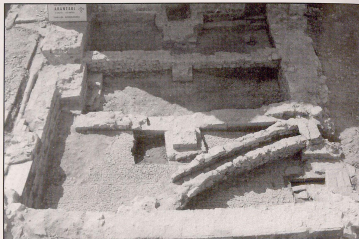
MADALENAKO ARMATEGIAREN INGURUAN KAMIOI UGARI

Lau solairuko etxea eraiki dute Harategi kalean kokaturiko polborin edo armategi polemikoaren gainean. Eraiki baino, horretan ari direla esan dezakegu, izan ere Alde Zaharrera portuko aldetik igotzerakoan erraz ohartuko baikara obrak gora eta behera, San Gabrielgo Egoitzako ate nagusira heldu aurretik topatuko dugun lokatz eta hautsez betetako aldapan.

Jakina denez, duela laupabost hilabete puri purian izan genuen gaia baita, XVII eta XVIII. mendei dagozkien aztarna baliagarriak aurkitu zituen Aranzadi Zientzi Elkarteke Arkeologia Sailak bertan zegoen orubeko zabor garbiketa lan garrantzitsu baten ondoren.

Aurkikuntza arkeologiko hauek mantentzeko beraien balioa zenbaterainokoa zen ongi aztertu ondoren, zati garrantzitsu eta historikoki aberatsena mantentzea komenigarria zela erabaki zuen Eusko Jaurlaritzako Patrimonia

Historiko eta Kulturalaren bulegoak. Horrela, 1.680 inguruan Canzanoko Dukeak eraiki arazi zuen armategiaren ganga, eta armategi edo polborinarekin lotuta dagoen balio handiko murrizati bat ere izan dira, beste batzuen artean, etxebizitza berriak eraikitzerakoan zaindu beharreko elementu garrantzitsuenak.

Aurkikuntza garrantzitsuak egin ziren urte hasieran

BERTSO ESKOLAKO IKASTARO BERRIA HASI DA

Hiru maila ezberdinetan banatuta dagoen Hondarribiko Bertso Eskola martxan jarri berri du Udal Euskara Kontseiluak, hirugarren aldiz aurtan. Aurreko bi ikastaroetan Sainduan eman baziren klaseak, aurtan berriz lehen Pedro Aginagalde eta duela zenbait urtetik hona Hondarribiko Ikastolako Bordari Ikastetxea deiturikoan burutuko dira.

Aipaturiko maila ezberdinak adinaren arabera banatuta daude, haurrentzako ikastaroa Miren Legorburuk eskaintzen du, gaztetxoena berriz Mayi Izak, eta helduen irakaslea, azkenik, Carlos Aizpurua bertsolari oartzuarra izango da hasi berri den aurtengo ikastaroan.

Guztira hogeita hamar bat ikasle biltzen dituen doaneko Bertso Eskolan, klaseak ostiralero arratsaldean izanik, bai idatziriko zein bapateko bertsoetan ere aritzen dira, teknikaz zertxobait ikastetaz gain praktika ugari egiten delarik bertan.

Esan bezala ikastaroa jadanik martxan dagoen arren, oraindik izena eman ez duen inork aurtengo neguan parte hartu nahi izango balu, epea zabalik dagoela abisatu nahi zaituztegu azkenik.

NEGUKO JARDUNALDIETAN EKINTZA ASKO

Azken bederatzi bat urtetan Hondarribian urtero ospatu ohi diren Neguko Jardunaldiak datorren hilabetean izango dira, hau da Abenduaren 12an hasi eta 18ra bitartean. Astebetez ikus ahal izango ditugun ekitaldi eta ikuskizun ezberdin ugari osatuko dituzten Jardunaldi hauek doan dira, Udal antolatzailerak azaldu duenez.

Momentuz zenbait ekintza ez daude erabat finkatuta, besteak beste kirolari ezagunen arteko mahainguru bat antolatzeko asmotan dabil Udal Euskara Kontseilua, eta horregatik, oraingoz behintzat honako aurre egitarauak jadanik zehaztuta dauden ekitaldien berri baizik ez digu eman-gu:

Adin guztitako jendeak parte har dezan izanik antolatzailerak helburu nagusietako bat, bai haur, gaztetxo, ez hain gazte, heldu eta hirugarren adinekoentzat ere egokiak dira Jardunaldietan zehar ikusiko ditugun emankizun edota ekintza guztiak.

Horrela, hilaren 13an adibidez, lau urtetik hamarrera bitarterako haurrek txotxongilo ikuskizun eder batean parte hartu ahal izango dute Arrantzaleen Kofradian, Bentan. **Pinotxo** izeneko txotxongilo emanaldi hau hiru biderretan eskainiko da, goizez birritan eta behin arratsaldez.

Hilaren hamabostean berriaz, Bordari zenak idatzitako bertso batzuk kantatuko ditu emakume bertsolari batek, idazle ezagunaren seme den **Txomin Artolak** musika jarrita. Ekitaldiaren aurkezpenari dagokionez, Bordariren alabak, Lupe Artolak alegia, egingo du.

Hurrengo egunean, hau da hilaren 16an, **Sebastian Lizaso** eta **Andoni Egaña** bertsolariekin urtero Jardunaldi hauetan ospatu ohi den Bertso Afaria izango da, aurtengo edizio berrian ere, Itsas-Lur Elkarteak.

Antzerkiak ere izaten du, urtero, Neguko Jardunaldietan bere ezinbes-

teko txokoa. Oraingoan, **KARRAKA** talde ezaguna hurbilduko zaigu Hondarribira, "Pekata Minuta" bere azken lan arrakastatsua antzeztera. Hilaren 18 igandearen izango da ikuskizun hau, eta azkenik, hurrengo eguneko eguerdiko hamabiak aldera, **BORDARI** eta **SATARKA** Literatur lehiaketako sari banaketari ekingo zaio, momentuz zehazteke dagoen lekuan. Azken ekintza honek itxiko du, beraz, beti bezala Neguko Jardunaldien aurtengo edizio hau ere.

Jardunaldien astean zehar, euskarazko Txiste Grafikoen III. lehiaketan parte hartu duten lan guztiak ikus hala izango ditugu erakusketa batean.

KARRAKA

Pekata Minuta

Elena Irureta

Aitzpea Goenaga

Ane Gabarain

Noli Astoreka

(BODEBIL MISTIKOA)
Gidoia eta Zuzendaritza:
RAMON BAREA

IA AURTENGOAN TXISTOSO BERRIRIK ANIMATZEN DEN

Z

abalik dago aurten hirugarren aldiz ospatuko den Euskal Txiste Grafikoen Lehiaketa. lazkoan nahiko jende gutxi aurkeztu zen arren, gero eta partaide gehiago lortzea espero du Udal antolatzaileak, hondarribiarra izan gabe ere Hondarribian bizi edota bertako ikastetxeren batean ikasle den edonork parte har dezakeen lehiaketa baita, eta graziadun marrazkilari ugari gure artean badela pentsatzea ez baita zaila beraz. Horrela, animatzen denarentzat, edota une honetan oraindik nolabait kezkan dabilenarentzat ere, berori buruzko hainbat informazio, baldintzak, sariak, epe eta bestelakoak azalduko dizkizuegu bertan:

Hiru maila ezberdinetan banatua dagoen lehiaketa da, **A maila** 16 urtez gorakoentzat izango da, **B maila** berriz 12 urtetik 16ra bitartekoentzat, eta **D maila** azkenik, 12 urtez beherakoek hartuko dute parte.

Gaiari dagokionez, guztiz librea izango da, egileak berak aukera dezake bururatutako edozeri

buruzko txistea. Era berean, bakoitzak bere teknika erabili ahal izango du, ez dago inolako teknika arau nahitaezkorik. Bestalde, ezinbestekoa izango da marrazkiarekin batera testua gehitzea, euskaraz idatziriko testua izango da gainera. Bineta bakarreko marrazkiak izan behar dute, DIN A-3 delako tamainuko orrian aurkeztuko direlarik.

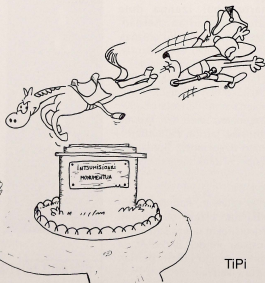
Lanak Udaletxeko Euskara Zerbitzuaren bulegora eraman behar dira, Abenduaren 2ko eguerdiko 12etan izanik hauek aurkeztu ahal izateko azken epea. Ondoren, eta zehazki hil horren 12tik 19ra bitarte, partehartzaile guztien lanen erakusketa jarriko da.

Sariei dagokionez azkenik, **A mailakoentzat**, lehenengo saria 40.000 pezetakoa izango da, eta bigarren saria 25.000 pezetakoa. **B mailako** sarituek berriz, lehenengoak 10.000 pezeta eta komiki bilduma eta bigarrenak 5.000 pezeta komiki bildumarekin batera ere jasoko dituzte. Amaitzeko, **D mailakoentzat** bai lehenengo eta bai bigarrenengoentzat ere, komiki bilduma izango da saria.

Ane Muñoz

-NOLA ALDATU DIREN
DENBORAK!!!

TIPI

Iazko lehiaketak txiste irabazlea

ARRANTZALEAK BERRIRO ITSASORATU DIRA ZALANTZAZ BETERIK

Arrantzaleak bi aste lehorrean igaro ondoren, berriro itsasoratu dira. Azken hamabostaldiko gertakizunik aipagarrienak mobilizazioak izan dira.

Bilboko manifestaldia, kontserberoekin izandako elkarriketak eta Atienza ministroarekin Gasteizen egindako bilera izan dira arrantzaleen interesen aldeko azken ekintzak.

Kontserberoek ordezkariekin egindako bilerek eta administrazioaren jarrerak ez dute, oraingo behintzat, itxaropen haundirik sortu. Atienzaren jarrera biguinegiak eta bere politikarekiko sinisgarritasun eskasak, egoera txarra areagotu egiten dute.

Europako Parlamentuak bolanten erabilerari buruz eman duen erantzuna berri, oso garrantzitsua izan da eta itxaropena piztu du. Bozketan nahiko argi ikusi baitzen, 85 boto bolanten erabileraren alde eta 205 aurka eman zirelako. Mozio hori erabakiorra ez izan arren, oso garrantzitsua da, gobernuen jarrerak aldarazi ditzakeelako.

Baliteke gobernuak beren jarrera dagoeneko erabakita edukitzea, baina parlamentuaren jokabidea ikusi ondoren, agian, lehendik hartutako erabakia berrikusi egingo dute. Hala ere Espainia, Portugal eta Grezia, gainontzeko nazioen aurrean,

bakarrak geldituko ote diren uste da. Alemaniak zer esango duen inork ez daki, eta horren erabakiak, alde baterako nahiz besterako eragin handia izan dezake bolanten etorkizunean.

Ministro Kontseiluaren hurrengo bileran erabakiko da bolantak debekatu ala ez. Etorkizuna, arrantzu mota tradizionalen dagoela uste badugu ere, abiadura desberdinetako Europa bat antzematen da, alegia, herri batzuk eragin handia dutela komunitateko politikan.

Egoerak okerrera egin du sare pelagikoengatik. Itsasuntzi horiek arrantzan dabiltzanean, harrapatzen duten guztia eramaten dute. Eta horrela, ohizko arrantzaleek mendeetan zehar izan duten ardura eta begirunea pikutara joaten dira itsasuntzi pelagiko hauek iristen direnean. Guk aurrikusten genuen bezala, itsasuntzi horiek bolantak bezain kaltegarriak dira eta gainera inolako oztoporik gabe ibiltzen dira arrantzan.

Bestalde, itsasoratzeak hartu duten erabakia egokia iruditzen zaigu, nahiz eta portu batzuetakoak ados ez egon. Arazo honi laster konponbide bat aurkitu beharko zaio, eta agian, itsasoa izan liteke presioa egiteko lekurik aproposena.

Mikel Sagarzazu Altuna

HONDARRIBIKO MARLAXKA XAKE TALDEA

U

dazken bete betean sartu gara, eta udako oporrak erabat ahaztuta, iharduera ezberdinetan jarduten dira hondarribiar gehienak. Ikasketa edo lanetik kanpo, kirol ezberdinei ekiten dio bertako orok, eta kirol mota ugari burutu daitekeen herria izanik, ezin zen bada Xake Talderik falta.

Marlaxka Xake Taldea deiturikoa da, bertako zenbait gaztek osatzen duten taldea alegia. Izen bereko Hondarribiko elkartera hurbildu eta, han topatu ditut Goio, Mikel, Ramon eta xakean zaletu baino gehiago diren beste zenbait gaztetxo ere, batzuk besteen parean jokatzeko. *Irungo batzuk ere badira Hondarribiko taldean, eta Iparraldeko mutil bat ere badugu, azaldu du une honetan arduradun nagusia den Goio Uriarte 23 urteko hondarribiarrak. Direktiba delakoa gazte hauek beraiek osatzen dute, lehendakari, lehendakari orde, bokalak deiturikoak eta tesorero edo dirua gordetzen duena ere. Legalki komenigarria izaten da honelako gobernu mota erakitzea, gero praktikan ez dugu serio hartzen, noski.*

Jatorriz, Irungo La Salleko xake taldean ibiltzen ziren Hondarribiko jokalariek, eta duela zenbait urte banantzea erabaki zuten, bertako taldea osatzeko asmoz. Marlaxka elkarteak hauek biltzeko lokala uzteko prest ageri omen zen berehala, eta horrela, Udalaren dirulaguntzaz batetik eta aipatu elkartearen bestelako laguntzari esker ere, Marlaxka Xake Taldea sortu zen Hondarribian. Urtean diru kopuru bat ematen die Udalak,

desplazamendu eta materialek erosteko soilik iristen zaien dirua.

Orain ere, bertako taldeak Irunen jokatu behar izaten du txapelketetan, Marlaxkan duen lokal txikiak mugatu egiten baitu, ezin baita jende asko bildu honelako gela batean. *Gainera, Eliteko jokalarik guzti edo gehienak behintzat Irunen bizi dira orain.*

Xake Taldeak ez du entrenadore edo managerrik. Bakoitzak bere gisa ikasten du, liburuekin dela, praktikatzu ikasten dena dela, eta abar. Ondoren, elkartu eta batak besteari bere truko edo teknikak irakasten dizkio, *elkarren arteko lana izaten da, hemen bildu eta asko dakienak besteari lagunduz, gero eta aberatsagoa bilakatzen da gure teknika, gero eta azkarragoa bihurtzen gure jokoa, eta beno, irakaslerik gabe aritzen gara. Guk gaztetxoenei irakasten diegun bezala, orain Eliteko taldean daudenak izan ziren nolabait gure haserako irakasleak. Gehientsuenak hamar bat urterekin hasi ziren xakean.*

Hala ere, taldeko kide batzuek noizean behin Foru Aldundiak antolatu ohi dituen xake ikastaro berezietan parte hartzen dute, ondoren urtean zehar ikastetxetan xake irakasle bezala aritzen baitira hauek. **Lehenengo mailakoa** den Goio Uriartek besteak beste, maila bereko Xake Taldeko beste bizpahiru kidearekin batera, Hondarribiko ikastetxetan duela zazpi urtekin hona ikastaroak eman ohi dituzte, bertako ikasleei, tailer edota

Orain berriz, nahikoa jaitsi da kopurua, eta egunero egunero bertara azaltzeko disziplina mantentzea zaila denez, betikoak azaltzen baitira beti, astean bi biderretan baizik ez biltzea erabaki dute xake jokalaria hondarribiarrek. Xakea bapatean modan jarri eta boom modukoa izaten den kirol horietakoa dela dio Goiok, 1987. urtean, bertako L. Garcia jokalaria irabazi zuenean adibidez, kide berri asko sartu zen taldean.

kreatibitate garaian. Klase garaitik kanpo ematen diren ikastaroak ere badirela azaldu du arduradunak. *Ikastaro haueetan ongi ibiltzen diren jokalariei, zaletasun handia ageri badute eta batipat gogoz badabiltza, gurekin biltzeko aukera ematen diegu, hemen bertan, Marlaxkan dugun egoitzan.*

HONDARRIBIKO TALDEKO ELITEKOAK EUSKADIKO TXAPELDUNAK

Hondarribiko Marlaxka Xake Taldeko **Elite mailan** dauden jokalariek, une honetan Euskadin dagoen talde hoberena osatzen dutela azaldu du maila bajuxeagoan dagoen taldeko lagun batek. Txapelketa honen hamar edizio ezberdinetan parte hartu duen gure herriko taldea, zazpi biderretan izan da garaile. Patxi Gallego, Carlos Cruz Lopez, Iruzubieta, Pibe, Patrick Etxegaray eta Lakunzak osatzen dute **Eliteko taldea**.

Nagusien taldeko xakelari hauek urrunago jokatu ohi duten arren, normalki Gipuzkoa mailan mugitzen dira Hondarribiko Xake Taldeko gainontzeko jokalaria. Tolosan, Donostian, eta Aretxabaletan ere ibiliak dira, adibidez.

EZ DIRA BETIKO GARAI ONENAK

Kanta ospetsuak dioen bezala, "ez direla garai onenak" argi utzi du Goiok. Alegia Marlaxkan elkartzen zen giroari buruz ari zaigu hondarribiar gaztea, bestetik jokalarien maila oso ona baita; esan bezala, Euskadiko Txapeldunak baitira gureak. Eta giroaz ari garela, Goioen alboan dauzkadan beste xakelariak ere bat datoz berarekin, *garai batean egunero biltzen ginen Marlaxkako lokalan. Astean zehar entrenatu edo, larunbatetan ligan jokatzeko ginen, eta igandetan berriz, Promesa mailakoek, hau da 14 urtez beherako gaztetxoek jokatzeko zuten, beraz aste osoan hemen inguruan ibiltzen ginen, oso giroz. Askoz ere lagun gehiago biltzen omen ziren garai batean.*

OTXOA

JANARIDENDA
BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELA KOETAN
AUKERA HANDIA

San Pedro, 47
Telf. 64.16.84
HONDARRIBIA

JON ALZAGA

URDAI-AZPIKOAK
HESTEKIAK
GAZTAK
FOIES
EDARIAK

San Pedro Kalea, 25 - Telf. 644470
HONDARRIBIA

HONDARRIBIKO FUTBOL TALDEAN NESKAK SARTU DIRA AURTEN

Hondarribiko hogeit bat neska gaztek osatzen dute bertako Futbol Taldeak onartu berri duen emakumezkoen lehen futbol taldea. Talde berri honen jatorri eta helburuez zertxobait ikasteko, haseratik proiektuaren ezinbesteko bultzatzailea izan den Eneko Aranburu entrenatzailearekin hitzegin dugu.

Aurreko urtean sortu zen nesken talde hau. Ikastolako ikasleak ziren, eta bertan jokatzeko aritu ondoren, zortzigarren maila bukatu eta nolabait zintzilik geratzen ziren neskak. Futboleko jarraitzeko zituzten gogoak handiak ziren, eta beraz alde batetik bestera sponsor edota gutxienez izen bila aritu ziren, haseratik entrenatzen zituen Eneko eta besteak beste ikastolako soinetako maisu den Joseba Sarriegiren laguntzaz.

Gehienak lehenengo urtean zortzigarren mailan zeuden. Hauek, jarraitzea proposatu eta berehala martxan jarri ginen. Taldea osatu nahi zuten neska gehiago bilatzeko eskatu nien, jadanik institutoko bigarren mailara pasatuak ziren ikastolako zenbait ikasle izandako ere elkartu zen, besteak beste.

Ikastolarekin jokatzeko zuenean, aurreko urtean, Eneko entrenatuta, Irungo Neskentzako Futbol txapelketan parte hartu zuen talde honek. Hura irabazi ondoren, Gipuzkoa mailan jokatzerara pasatu ziren neska hondarribiarak. Oñatiraino ere joan ziren jokatzerara, eta azkenean, Gipuzkoako bigarrenak geratu ziren txapelketa hartan. Emaizta positiboak ikusiaz, eta noski gogoak handiak zirenez, oso animatuta ikusi nituen aurrera jarraitzeko.

Ikastolako futbol taldea izaten jarraitzeko aukerarik ez dute izan, hain zuzen une honetan ez baitira bertako ikasleak, eta beraz izen eta babesa beste bideetatik bilatu beharrekin topo egin zuten taldeak. Horrela, Sarriegiren laguntzaz Ondartzako zelaian jokatzeko duen Hondarribiko Futbol Taldea arduradunekin jarri zen kontaktoan Eneko Aranburu. Bertan, Llorentek eskainitako laguntza ezinbestekoa izan du talde berri honek ere.

Tramite eta akordio guztiak azken egun hauetan zehaztu direnez, hasi berri den denboraldiko Liga txapelketan ezin izango du nesken taldeak parte hartu, eta beraz, hurrengo hilabetetan burutu beharreko lana, entrenatzaileak azaldu duenaren arabera, taldea erabat zehaztu, martxan jarri eta

erritmoa hartuz talde finko bezala jokatzerara ohitzea izango da. *Beste talde batzuen aurkako partidua amistoso edo lagunartekoak jokatuko ditugu aurtan, eta ahal izanez gero behintzat, aurrerago otsaila aldera ospatuko den Gipuzkoa mailako Kopa txapelketan ere parte hartuko dugu.*

Momentuz, astean bi biderretan entrenatzen dute, asteazken eta ostiralean. Asteazkenetan ikastolako Bordari Ikastetxeko jolastokian izaten da entrenamendua, eta oraingoz ez dakite ziur hondartzako ondoko pistan ala non egingo duten ostiraletakoa. Hamalau urtetik hemezortzirako neska futbolari gazte hauek jokatzeko duten zelai edo lurraz tamainua, gizonezkoen partiduetarako egokituak dauden futbol zelaien tamainu berberakoa izaten da.

Nolatan animatu zen talde hau entrenatzerara galdetu diogunean, ia kasualitatez izan zela erantzun du Eneko, ikastolako futbol talde bat entrenatu nahi nuen aipatu zidan Sarriegik, eta neskak ala mutilak ziren galdetu ere ez nuen egin, baitetz esan eta honako hau izan zen tokutu zitzaizkan taldea. Orduz geroztik, gustora nengoenez, aurrera jarraitu nahi izan dut taldearekin.

Entrenamenduetan, lehen ordu laurdenean lasterketa eta bero ariketa batzuk egiten dituzte, ondoren teknika piska bat, hau da paseak nola egin, baloiari nola jo egokien, eta honelako ariketak burutzen dituzte Enekoaren aginduetara entrenatzen duten neskek. Azken ordulaurdenean berriz, partidua txiki bat jokatzeko dute, amaitzeko.

HERRI OLINPIADEN EDIZIO BERRIA HASTEAR DAGO

Behin eta berriro ere elkartu da, eta martxan jarri ere, iazko gazte berberak osatzen duten Olinpiadetako Komite Antolatzailea. Sainduako gaztetxean daukaten bulegora hurbildu eta, han topatu ditut, hil honen erdialdera hasiko den aurtengo edizio berriari buruz planak egiten. Gehiena ia lotuta dagoenez, negu honetan 20 bat izango direla burutu beharreko frogak ziurtatu dezakegu, eta iaz bezala, parte hartuko duten taldeak hogeita hamar bat izatea espero dute antolatzaileek. Edozein unetan zabalduko da izena emateko epea.

Herriar guztiei jakin arazi nahi zaie, eta bide batez animatu nahi ere, hamabost urtez gorakoentzat direla Olinpiadak, eta hortik gora ez dela adinaren aldetik inongo mugarik, beraz, gazte eta ez hain gazteenkin batera, helduagoek ere parte har dezaten animatzea nahi dutela azpimarratu dute antolatzaileek. Ez da lehiaketa edo txapelketa huts bezala hartu behar, ongi igarotzeko eskusa polita da Olinpiadetan parte hartzea, eta gazteen aurka jokatzek ez luke inor beldurtu behar. Are gehiago, adin aldetik orekatu beharra dagoela iruditzen zaigu, ez baita Gazte Olinpiada, Herri Olinpiada baizik.

Horrexegatik, herriko elkarte ezberdinetara gutun bat bidaltzeko asmotan dabilta antolatzaileak, bertan biltzen direnei aurtengo edizioan parte har dezaten gonbidatuz.

Murala egitea izaten da
frogetarikoa bat

Bestetik, aurtengo Olinpiadek jasan dituzten iazkoengandiko aldaketan artean, kanporaketa edo eliminazioan datza garrantzitsuetako bat. Hau da, bi frogatan kale egiten duen taldea ez da kanporatuko, hirugarrenez faltetzen dena baizik. Era berean, jendearen eskakizunak kontuan hartuz, partaide kopuru handiagoa behar duten frogak gehiago izango ditu aurtengo Olinpiadak.

Olinpiaden lehenengo frogatik hasi eta parodia mitikoarekin amaitu bitarterainoko asteburu guztietan zerbait antolatu ordez, aurtengoan bizpahiru astebukaeretan atsedena egitea erabaki dute, baita ere, antolatzaileek.

Azkenik, Olinpiadak dituen ekintza ezberdin ugarien artean ezinbestekoa bilakatu den inaugurazioa, aurreko urtetan baino goizago, hau da arratsaldean ospatuko da, honela jendearen

BORDARI SATARKA LEHIAKETAN PARTE HARTZEKO EPEA AMAITU DA

oan den asteen amaitu zen herriko gazteen artean idazle berriak sortzeko helburuarekin antolatu ohi den aurtengo Bordari Satarka Literatur Lehiaketan parte hartzeko epea.

Edizio honetan parte hartu duten idazlan hoberenak, bai olerki zein prosako testuen artean sarituak izango direnak alegia aukeratu dituzten epaimahaikideak, hurrengo egunotan elkartuko dira.

Udal Euskara Kontseiluak azken urtetan gorakada handia eman duen lehiaketa honen aurtengo partaide kopurua ere nahiko nabarmengarria dela azpimarratu du, bertako gazteen artean idazteko zaletasuna bultzatzea komenigarri eta garrantzitsua dela aipatuz, eta ondorioz hurrengo baterako are partaide gehiago animatzea eskatu du bide batez.

SAINDUA NORK ZAINDU

Sainduako gaztetxera ere neguko denboraldia iritsi da, eta martxan jarri dira iaz bezala bertan biltzen diren Olinpiadetako antolatzaileak, Intsumisio eta Kontzientzi Eragozpenari buruzko informazioarako bulegoa, beste bizpahiru talderekin batera.

Iaz goizez eta arratsaldez publikoarentzat zabalik zegoen Sainduako bulegoa berriz, aurreko goizez bakarrik irekitzea erabaki zuen Udalak, arratsaldetan bertan izaten zen Izaskun Zuloaga Etxeko liburutegira eraman eta Lourdes geratu delarik bulegoan. Arratsaldetan beraz, beren bilera eta ekintzak burutu ahal izateko Sainduako gelaren bat behar duten aipaturiko taldeek, Olinpiadetako eta Antimilitaristek besteak beste, Udalatzangoan eskura ahal dezakete, aretoa erabili behar duten aldiero, Sainduako giltza.

Duela hilabete eskas, Hondarrribiko zenbait gazteren iniziatibaz, Sainduako gaztetxearen funtzionamendu eta erabilerari buruzko proposamen berria sortu zen, eta herritarren artean ez ezik, komunikabideetara ere heldu zen asmo honen berri. Lehen Gazte Asanbladarako deialdia zabaldu zuten beraz, ideia hau bultzatu nahi zuten gazteek, nahi zuen guztiak ideia eta proposamenak aurkeztu zitzaizkion bileran.

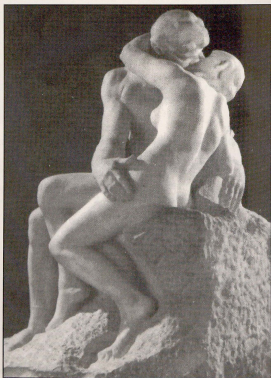
Bertan entzun ziren hainbat proposamenen artean, Sainduako gaztetxea Udalak gazteen esku uztea izan zen, gazte asanblada deiturikoak bere gisa gestionatzea Sainduako gaztetxeko lokala. Horrela, gazte hauen asmoetariko bat, azken urtean hainbat kontzertu ospatu diren beheko gelan, guztien erabilerarako futbolina, ping-pongeko mahaia eta besteak beste musika kate bat

ere jartzea da. Goiko solairuko gelak berriz, oraingo moduan, talde, ikastaroren bateko arduradunak edota bertan burutuko den edozein ekitaldiren antolatzaileek ere zainduko lituzkete.

Dena den, momentuz proposamenak baizik ez dira, Udalarekin aztertu beharreko gaia baita, eta oraingoz behintzat udazkena aurrera doan heinean guztiak berdin jarraitzen duela esan behar dugu. Berdin edo hantzeko, zeren bestetik, Sainduan negu honetan izango den ekitaldi edota zerbitzu berri bat baino gehiago aipa baitezakegu.

Sexual Informazio Bulegoa

HIRUSTA Sexual Hezkuntza Ikertzaile Kolektiboak antolatuta eta Udalaren dirulaguntzaz, gazteentzat sexual informazio bulegoa zabalik izango da aurtengo neguan, Sainduako gaztetxean.

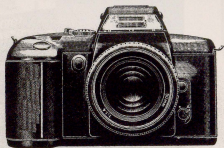
Gazteek sexualitatearen inguruan lortzen duten informazioa, normalean behintzat nahiko eskasa dela argi dauka bulegoaz arduratuko den taldeak. "Ia beti lagunen bitartez, aldizkarietan, zurrumurruak direla, eta nagusiki komunikabideetan jasotakoa izanik informazioa, askotan okertu eta nahastea baizik ez du erakarriko, eta beraz, gazteak modu egokienean informatuak izateari garrantzi handikoa deritzogu". Hori dela eta, bulego honen beharra azpimarratu dute Udalak ontzat eman duen proiektuaren aurkezleek.

Talde antolatzaileak azaldukoaren arabera, ondorengoak dira guztien zerbitzurako zabalik izango den bulegoaren helburuak: batetik, sexuaren inguruko edozein kezka zuzeneko informazioa eskaintzea, modu anonimoan. Gazteen kasuan, ongizate sexual eta emozionala lantzea garrantzitsutzat jo du taldeak.

Bestetik, herri elkarte ezberdinei gai honi buruzko informazio zerbitzua eskaintzeko asmoak azaldu dituzte ere; elkarteren batek sexualitatearekin zerikusia duen gaia landu nahi badu, materiallea eta bestelako laguntza mota eskaintzea, alegia.

Argazkilaritza Ikastaroa

Duela bi bat aste hasi eta lau hilabete iraungo duen Argazkilaritza Ikastaroa antolatu du Leire Arzuaga hondarribiarrak, Udalaren laguntzaz. Larunbatero Sainduan biltzen diren ikastaroko partaideek, oinarritzko urratetik hasita kameraren funtzionamendu eta objektiboen erabilera egokia ikasteaz gain, optikaz ere oinarritzko teoria azalduko zaielarik, laborategian positibatzte edota errebelatuak egiten ikasiko dute ikastaro honetan bertan.

Zinema Zikloa

Normaliki zinema areto komertzialetan proiektatzen ez diren filme interesgarriak ikus ditzakegu joan den hiletik hasita udazken eta negu osoan zehar, Sainduako bideo gelan. Zazpigarren artea deiturikoa aztertzerakoan ezinbestekoak bilakatu diren klasiko ugarien alboan, sekula gure pantailetara iritsi ere ez diren beste hainbat filme berezi eskainiko zaizkigu bertan.

MISTERIOSO OLIVISTESA EN MANHATTAN

Columbia TriStar Filmes de España, S.A.

PRODUCED BY

WOODY ALLEN

WOODY ALLEN

DIANE KEATON

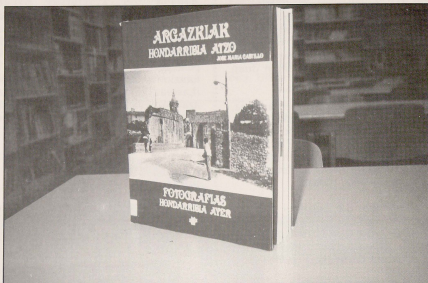
ALAN ALDA

ANJELICA HUSTON

CAST

CAST

"HONDARRIBIA ATZO" LIBURUA KALEAN DA

Hondarribiko Jai nagusiak gainean zeudela, irailaren haseran aurkeztu zuen Jose Mari Castillo argazkilari irundarrak KUTXAren babesaz sortu duen "Hondarribia Atzo" liburua.

Liburuaren izenak dioen bezala, "atzoko" argazki pila biltzea izan da lan honen oinarria. Lortutako herriko alde tipikoen argazki, grafiko, marrazki eta bestelakoen sailkapena egin ondoren, gai ezberdinen arabera banatu zituen J.M. Castillo, eta hurrengo urratsa, argazki bakoitzarekin gutxigorabehera zerikusia duen Hondarribiko bizitzaren eta historiaren anekdota edo kontu bitxiren bat gehitzea izan zen.

Zuribeltzeko marrazki zein argazki zaharrak, postaletatik ateratakoak dira gehientsuenak, eta ondoko gaietan banatuta aurkezten dizkigu J.M. Castillo: Hiria, etxeak, harresiak batetik, bestetik berriz Hondartza, lehorreratzeko lekua, portua, ondoren Erljio bizitza, Jaialdiak eta Pertsonaiak izango dira, azkenik, liburua osatzen duten atal edo gai ezberdinak.

Gure herriaren iragana ulertzeko, eta ondorioz honi esker beroren gaurko bizitza are ulerragoa zaigularik, garrantzi handikoak dira esan bezala anekdota moduan euskaraz eta gaztelanieraz azalduak dauden datu eta gertakariak. Gure herriaren iragan grafikoa egiazten digun liburu honen bitartez, ederki egiaztatu baitezakegu urtetan zehar hiri honetan eman den aldaketa.

1988. urtean, KUTXAk argazkilari honen beraren "Irun Atzo" liburua argitaratu zuen, Argazkiak deituriko bilduma beraren hamaikagarrena izanik Hondarribiaz argitaratu berri duena.

ENARA

INMOBILIARIA

San Pedro, 4 - beheka
HONDARRIBIA Tel. 64 39 72
 Tel. y Fax 645438

ENDANEA
 LORE ETA LANDARE MINTEGIA

ENDANEA Baserris
 Tel. 64 17 10
HONDARRIBIA

Arroka-Berri

ERRETEGIA

Faroko Bidea
 Tel.: 64.27.12
HONDARRIBIA

ARGAZKIAK ORDUBETEAN

Itsasargi, 3
 Tel.: 64 57 65

20280 **HONDARRIBIA**

TXIRRINDAK - MOTOAK
ARRAK
 SALMENTA
 ETA KONPONKETA

DONOSTIA.-
 • ZABALETA, 54 - Telf. 28 65 72
HONDARRIBIA.-
 • J. ALONSO, 5 - Tel. 64 27 77

EROSLE

SUPERMERKATUA

Santiago kalea
HONDARRIBIA

URRATS

OINETAKOAK

Bernat Etxepare, 1
 Tel. 64 31 90
HONDARRIBIA

ELUR MERLHENE ALBERDI LARRAURI ARRAUNLARI ETA TRIATLOILARI

Joan den irailaren hiruan, herriko jaiei hasiera egokia emateko, Elur Merlhenek triatloi bat irabazi zuen Donibane Lohizunen. Hala ere, proba bukatu eta gero ez omen zekien irabazi zuenik. Etxeratzeko zegoenean jakin omen zuen.

Elur Merlhen Hondarribiarra da eta Hondarribian zenbaitentzat ezagunagoa da Larrauri den aldetik Alberdi izateagatik baino. Ama, Nieves Larrauri, baitu hondarribiarra. Aita, Rikardo Alberdi, jaizubiarra dugu, aspaldian hemen sustraitua. Ahizpa bat ere badu, Esther, bi urte gazteagoa eta Lanbide Heziketako bigarren urtean doana.

Elur izanagatik ez da neguan sortua, udaberriko lorea da, San Markos bezperan jaio baitzen, 1977ko apirilaren 24an, opila jateko tenore egokian berorrek argitzen digunez. Beraz hamazazpi aldiz bizi izan du Hondarribian arrautze koloretsuen ospakizuna.

Badu xehetasun gehiago ere kontatzeko. Hasteko, non egin dituen bere ikasketak galdegiten digu...

EM: 8. mailara arte Biteri Eskolan ikasi nuen eta orain laugarren urtea daramat Institutuan. COU ari naiz egiten.

H: Noiz hasi zinen kirol egiten eta zein kirolean aritu zara?

EM: Kirol guztiak egin ditut. Txikitatik beti izan naiz kirol egiten ari eta kirol askotatik pasa naiz. Arraunean orain bi urte hasi nintzen baina arraunean hasi baino lehen saski-baloian ibili nintzen Hondarribiko ekipoan, Hondartzan. *Agua bravas* ere egin nuen piska bat eta atletismoa ere bai. Nahiko ondo ibilia naiz jabalinan eta diskoan. Indarreko gauzetan ibiltzen nintzen ondoen. Korrika eta horrela ondo, baina askoz hobeto jabalinan.

H: Eta arraunean?

EM: Arraunean hirugarren denboraldia dut aurtengoa. Lehenengo urtean ez ginen oso ondo gelditu. Hirugarren gelditu ginen doble scull-ean Gipuzkoako txapelketan, bosgarren Euskadikoan eta hamaikagarren Espainiakoan. Joan den urtean, berriz, Irungo jaietan Banyoles-en izan ginen eta Gipuzkoakoan lehenengoak gelditu ginen. Euskadin hirugarrenak eta Espainiakoan zortzigarrenak. Doble scull-ean.

H: Eta hortik nola igaro zinen triatloia egitera?

EM: Udan kirolak egin gabe ez egoteagatik

zerbait egitea pentsatu nuen. Lehenago egina nuen duatloi bat; Santiagoko Clubean egiten dugu duatloi bat urtero: korrika egin, gero txirrinda eta berriro korrika. Hor, joan den udan, neska bat ezagutu nuen kasualitatez, Elena Maillio, Irungoa, eta ea zergatik ez nintzen triatloia egitera animatzen esan zidan. Bera aritu zitzaidan entrenadora moduan. Zer egin behar nuen egunero esaten zidan. Eta horrela nire lagun batzuekin joan nintzen triatloia egitera.

H: Hondarribian baduzu triatloia egiteko kiderik?

EM: Hondarribian ez dago triatloi ekiporik eta Irunen ere ez. Hurbilena Oreretan dago.

H: Esaiguzu nolakoa izan zen iraileko triatloi hori...

EM: Proba Donibane-Lohizunen izan zen hango Urkirolak elkarteak antolatuta. Bertako hondartzan hasten zen eta ehun metro egin behar ziren korrika hondartzako pasilo batean, gero bostehun metro uretan igerika eta beste pasilo batera ateratzen zinen. Han plaiarak eta jantzi, korrika atera hondartzatik eta txirrindin lekura joaten zinen. Oso ondo antolatua zegoen lekua. Lekurik inportanteena zen. Hantxe zeuden txirrindak, helmuga eta dena. Han txirrindak hartu eta rekorridua egitera joaten ginen. Dena zela! esan ziguten baina ez zen horrela. Hasieran Sempereko bidea hartu genuen baina gero desbiazio batetik sartu ginen eta Guadalupe bezalako mendi bat zen. Hamar kilometro goraka eta gero beste hamar lauan. Hara iritsi, segituan utzi txirrindak eta gero, korrika, bost kilometro. Ederki prestatua zegoen dena. Oso egun beroa zen... Nik txandala nuen eta bero handia pasa nuen baina han denetik zegoen: esponjatxoak, laranjak, e.a. Oso ondo antolatua iruditu zitzaidan niri. Jende asko zegoen. Iritsi eta ehun metroko pasilo bat zegoen helmugan. Hara iristen zinenan gizon batek nor zinen, nongoa eta abar esaten zuen frantsesez. Eta nik ulertu nuen lehenengo postuan nintzela baina nire lagunek ez zuten horrela ulertu.

H: Ez zenekien, beraz, lehena iritsi zinela?

EM: Triatloian kategoria diferenteetako jendeek hartzen dute parte elkarrekin eta gehienak helduak izaten dira. Jende gazteak ez du triatloirik egiten; oso gogorra iruditzen zaie. Egun hartan hirurehun bat pertsona atara ginen eta ez ginen konturatu nire kategorian irabazi egin nuela. Kasualitatez jakin nuen. Nik uste nuen erdi aldean iritsi nintzela eta punto. Gero etxera juaki ginela eta bost minutu abiatu baino lehen ekipokoez esan zidaten *Begiratu duzu zein postutan gelditu zaren?* —Ez.

Elur Merlène triatloian irabazitako sariarekin (1994. IX. 3).

Behiratu behar dut? eta —Zuk begiratu bada ezpada, oso ondo egin duzu triatloia eta fas ikustera. Eta kuriosidadez joan ginen. Nire lagunek ez zuten joan nahi, urruti xamar zegoen eta. Irsten naiz, begiratzen dut papera eta lehenengoa jartzen zuen. Nola lehenengoa! Joan nintzen estradura galdetzer eta baietz. Egoteko bostak arte, kopak eta ez dakit zer emango zizkigutela, afari baterako inbitazioa ere eman ziguten, kamixetak eta abar... Oso polita izan zen! Gero gutun bat bidali zidaten zein zen nire postua esanez, zeintzuk egin genuen dena, zenbat denboran, e.a. Oso majuak!

H: Zein kategoria zen zurea?

EM: Hemengo jubenilen parekoa, baina Frantzia kadetea da. Nik ez nekien ezer. Datorren urtean junior kategoria edo izango da. Nazioarteko triatloia zen. Ingelesak eta alemanak ere baziren. Euskal Herriko proba zen baina zabala. Proba asko zeuden. Nik triatloia egin nuen baina ez triatloi gogorra; triatloia sprint deitzen dena, motzagoa baina aguroago egitekoa.

Gero Donostiako triatloia egiteko asmoa nuen, urrian, Kilometroan egun berean, baino gaixotu nintzen eta ez nuen egiterik izan. Egun batean txirrindan ibili nintzen txaparrada gogor batekin, katarro handia harrapatu nuen eta amak ez zidan utzi triatloia egiten. Orain egingo dudana Behobia-Donostia da. Lehengo urtean penarekin gelditu nintzen egin ez nuelako.

H: Nola prestatu zinen triatloia egiteko?

EM: Udaran zerbait egiten nuen egunero: korrika, txirrinda edo igari. Triatloiko proba bera egiten nuen. Txirrindan hoge kilometro egin, atera denbora, eta hurrengoan denbora hura hobetzen saiatzen nintzen. Egunero gauza bat. Astelehenean igeri egiten banuen, asteartean txirrindan eta horrela, tartekatuz. Bi aste falta zirenean binaka hasi nintzen egiten, bata bestearen ondoan, eta astebete falta zenean hirurak batean. Eta gutxi gora-behera zenbat

denboran egingo nukeen ikusi nuen.

H: Zer behar da triatloia egiteko?

EM: Triatloian esan behar duzu "bukatu egin behar dut" eta bukatuko duzu. Hasieratik esaten baduzu "ez du bukatuko, ez naiz iritsiko, oso luzea da", ez zara iritsiko. Hiru probetako batean behintzat ondo ibili behar duzu, besteetarako bentaja ateratzeko, eta hiruretan normal ibiliz gero hiruretan matxakatu behar duzu. Ez da erraza hiruretan ondo ibiltzea. Niri hoberena txirrinda atera zitzaidan eta gutxi prestatu nuen atera zen. Nire ustez hor hartu nuen bentaja.

H: UBI egiten ari zara eta etorkizun ederra duzu kirolean. Zein dira zure asmoak geroko?

EM: Ikasten jarraitzea eta kirola egiten ere bai. Ikasi, Bilbon zientzia politikako edo bestela zuzenbidea Donostian ikasiko dut. Bietako bat. Kirolean ere jarraituko dut eta beti maila altuenean. Arraunean jarraitu nahi dut eta ondo ez noala ikusten baldin badut beste kirol batean sartuko naiz. Baina kirolarekin jarraituko dudala, hori segurua. Triatloia ere egingo dut. Arrauneko entrenamentuek horretarako ere balio dute eta. Arraunerako entrenatzean ez zara arraunean bakarrik aritzen, denetik egiten duzu: pesak, korrika, e.a.

H: Orain zenbat ordu ematen dituzu entrenatzen?

EM: Egunean bi gutxienez, larunbat eta igandeetan ere bai. Batzuetan goizez, beste batzuetan arratsalde. Ateratzea ere gustatzen zait baina ez naiz asko ateratzen. Igandeetan entrenatzera joateko oso goiz jaiki behar izaten dut eta.

H: Bukatzeko, zein da hondarribiarrei hemendik bidali nahi diezun mezua?

EM: Jendea kirola egitera animatu nahi nuke. Gehiagok egin behar lukete. Jendea bere kabuz ibiltzen da korrika eta, baina kirola maila altu batean ez du inork egiten. Kirola egiten dugunok oso gutxi gara. Sakrifizio handia behar baita, ezin da atera ia-ia, alkohola, tabakoa eta hori dena kentzen dizute, eta gazte jendeak bizio asko du gaur egun, asko ateratzen da eta inork ez du horrelako sakrifizioerik egin nahi. Beraz, horretara deitzeko aprobetxatu nahi dut, ea jende mordo bat animatzen den kirola egitera, merezi du eta.

GURE PATRIARKAK: UGARTE

Hondarribiko abizeni buruz, nere herrikideen omenez egiten ari naizen ikerketa lan apal honetan, UGARTE da besteengandik gaur bereizi nahi dudana, Elizako bataio-erregistro orokorreko hasiera hasieran agertu eta harrez gero gure egunetara hemen Hondarribian iraun duelako.

Beste batzuk ere badira bataiotako lehendabiziko liburu horretan, baina geroago galdu egin ziren hemen, gaur haien ondorengorik ikusten ez dugularik. Edo beste herri batzutara joan ziren bizitzera, eta beuren arbaso bila hona etorriko dira.

UGARTE, berriz, hasi 1581an eta etengabe datorkigu gaurdaino. XVI. mende horren bukaeran, gutxienez bost familia ziren abizen hau zeramatenak: Ugarte Liçarraga, Ugarte Andueza, Ugarte Olaberria, Ugarte Alchacra, Ugarte Portugal...

Ez da hau garai hartatik heldu zaigun kasu bakarra, baina nere apostua horixe izan da, XVI. menderako hemen egon eta etengabe heldu den kasu bat hartu, ikertu, eta enborra osoa eraiki. Baina ezta hori bakarrik ere. Aurrera egin nahi izan dut, ea UGARTEk non izan zituen bere aurrekoak, eta nondik etorri ziren gure herrira.

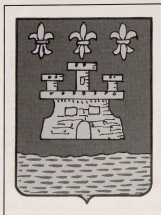
Jakina da abizen hau oso hedatua zegoela, eta dagoela, Bizkaian, Gipuzkoan, eta Araban. Garcia Carraffa anaiek, (EL SOLAR VASCO NAVARRO liburua 6. alean, 1967) honela diote:

"En Guipuzcoa son numerosas las casas de este apellido, pudiendo citarse las de las villas de Amezqueta, Lazcano y Lizarza, del Partido de Tolosa; las de Ormaiztegui y Mutioloa, del Partido de Azpeitia; la del Valle de Oyarzun, del Partido de San Sebastián; la de Anzuola, del de Vergara, y la de esta última Villa".

Bestaldekik, jenealojiak egiten hain trebea izan zen JUAN CARLOS GUERRAK (Ensayo de un Padrón Histórico de Guipuzcoa, 1929) Euskal Herriko probintzietan UGARTE abizeneko hogeita hamar enbor baino gehiago landu arren, ez zituen aipatu Hondarribiko familiak, hain zaharra eta zabaldua izan arren gure herrian abizen hau. Ez zuen jakin, nonbait, 1581 ezkerre zetoirela Hondarribian gaur arte etenik gabe.

UGARTEarrak, XVI. mendean.

"Domingo 17 de setiembre yo el Lic. Çuloaga vic. bautize una criatura de Joannes Sanz de Ugarte y Marquesa de Liçarraga su muger. Fueron los padrinos

Joannes Perez de Liçarraga y Agnesa Gonçalo. Diosele nombre Joannes"

(Ikus "Elizbarrutiko Artxiboa, Donostia. Hondarribiko Bataio Lehen Liburua, A.1-1, folio 102v).

Nahiz eta agirian bertan urtearen data ez ipini, Liburuko orrialdeburuan dago: 1581.

Hona hemen lehendabiziko lekukoa, zaila irakurtzeko, garai hartako letra bihurritz eta abrebiaturaz idatzia. Hala ere, harrez gero laurhun eta hamairu urte igaro arren, zein kuriozosa den horrenbeste denbora eta gero ongi kontserbatua egotea. Liburu hau eta beste batzuk

ere lurpean gordeta egon ziren Hondarribiak 1638an jasan zuen setioan. Ezetasun edo umedade arrastoak geratu ziren betirako liburuan horren seinale.

Setio gogorra eta latza. 1654ean Joseph Moret-ek latinez idatzi eta gero gatzelaniara itzulitako "EMPEÑOS DEL VALOR, Y BIZARROS DESEMPEÑOS O SITIO DE FUENTERRABIA" liburuan ikusiko dugu UGARTE abizenaren jarraipena, zeren Joseph Moret-en liburuaren bukaeran azaltzen da "Lista individual de todos los que se hallaron en Fuente-Rabia al tiempo de una tan vigorosa, constante y plausible defensa", eta zerrenda luzearen barruan agertzen dira ondoko Ugartetarrak: Andres, Simon, Pedro, Joanes mayor, eta Joanes menor.

UGARTEarren Patriarka bila.

Enborra eraikitzeko, jakintsuek erabiltzen duten erudia eta bidea erabili dut nik ere, hau da, gaur egun dauden familiak aztertu, eta euren arteko loturak uztartzu enborra eraikitzen joan.

Irungo Parrokiako Liburuak maiz aztertu beharra izan dut, familia bereko Ugartetar batzuk Irungo liburuetan eta beste batzuk Hondarribikoetan idatzia izan zirelako. Jaizubiako baserriekin gertatzen zen batez ere hori, auzo honetan kokatzen baitira Ugarte familia asko. 1825eko erroldan ikus ditzakegu Beko-Errotan, Batxillereanean, Zaldunbordan, Ogaillurretaraikoan, etabar.

Jose Cruz Ugarte Arruabarrena 1870 urte inguruan Irunen jaiotakoaren agiria ezin izan dut aurkitu ahalegin guztiak egin arren. Juan Cruz-en ondorengo familiak, UGARTE-LARRAZA eta UGARTE-ERRAZQUIN ezin izan ditut sartu enborrean, beraz.

Gaur egungo UGARTE-ZABALA familia ere kanpoan geratzen da, gurasoko Oronozetik etorriak zirelako.

Baita ere, antzerako arrazoiagatik, Javier UGARTE PAGESen seme-alabak eta bilobak, hemen jaioko izan

MARMITAKOA

Sukaldaria: Patxi Errazkin

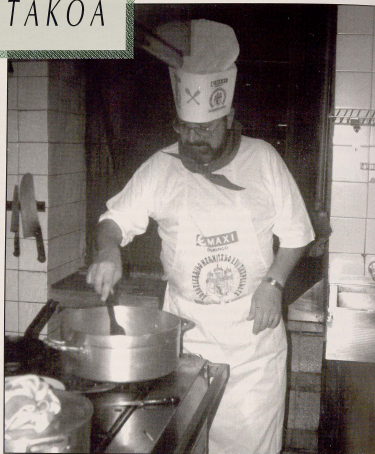
Alaiki Elkarte

Gaiak: Atuna, patatak, baratxuria, piper berdea, tomatea, olioa, gatza, ardo zuria edo sagardoa.

Kazola batean jarri behar dira olioa, baratxuria, piper berdea eta tipula txikitua, hauek gorritu baino lehen tomate xehetua erantsi eta ia egina dagoenean patata puskatuak gehitu eta ondo nahasi saporea har dezaten, jarraian ardo zuriz edo sagardoz busti.

Eltze batean salda egin behar da atunaren hezur eta azalekin, salda honetatik kazolara bota, patatak ondo estali arte. Patatak egosixeak daudenean atuna gehitu, zatitua eta gatza emana. Bost minutu eduki ondoren sua itzali.

Neurriak: 200 gr. atunarentzat 400 gr. patata.

OHARRA: Bizkaia aldean txorizu-piper gorri lehorrak nahasten dizkiote kolorea emateko.

Jaiotzak:

UZTAILA

31an: IÑIGO Fernandez de Barrena Sarasola
Gurasok: Fco. Javier eta Miren.

31an: MARTXEL Iridoi Urdin
Gurasok: Juan Luis eta M^o Jesus.

ABUZTUA

1ean: MIKEL Arruabarrena Larrarte
Gurasok: Jose Ignacio eta M^o Aranzazu.

12an: NATALIA M^o Matalobos Vila
Gurasok: Manuel eta M^o Jose.

16an: LARA Olazabal Amunarriz
Gurasok: Goyo eta Maite

19an: ANE Garcia Lopez
Gurasok: Juan Pablo eta Miren Josune.

20an: UXUE Eizagirre Guillorme
Gurasok: Juan Carlos eta M^o Teresa.

25ean: AMAIA Silvo Igoa
Gurasok: Jose Antonio eta M^o Sagrario.

IRAILA

1ean: REGINA Artaza Irigarai
Gurasok: Fernando eta M^o Paz.

6an: CARLOTA Olaizola Galan
Gurasok: Jose Ignacio eta M^o Orlanda.

13an: YON Telletxea Berjas
Gurasok: Teodoro eta Dolores.

14an: MAIDER Palavecino Auzmendi
Gurasok: Horacio eta M^o Victoria.

18an: MIRIAN Torres Piñeiro
Gurasok: Guillermo eta M^o Asun.

20an: CRISTINA Pascua Martin
Gurasok: Tomas eta Ana M^o.

TOMAS Pascua Martin
Gurasok: Tomas eta Ana M^o.

TERESA Pascua Martin
Gurasok: Tomas eta Ana M^o.

Ezkontzak:

UZTAILA

29an: Jose Etxeberria Perez, Irungoa eta
Marian Goikoetxea Zapirain, Hondarribikoa.

ABUZTUA

6an: Jose Enrique Borda Arribillaga, Hondarribikoa
eta M^o Guadalupe Zumeta Muñoz, Irungoa

13an: Felipe Perez Palomero, Irungoa eta
Pilar Garrote Soto, Hondarribikoa.

13an: Fco. Javier Borreguero Bejarano, Irungoa eta
Rosa M^o Oliden Mayor, Hondarribikoa.

IRAILA

9an: Nicasio Unsain Galarza, Hondarribikoa eta
Nicole Elizalde Caballero, Hondarribikoa.

10ean: Jose Javier Iriazabal Ruiz de Arbuló,
Hondarribikoa Elena Uria Aranburu, Tolosakoa.

16an: Patxi Sarasola Salaberria, Hondarribikoa eta
Janice Mitchel Cullen, Eskoziakoa.

17an: Alberto Seco Campos, Pasaikoa eta
Garbiñe Zapiain Amorrortu, Hondarribikoa.

24an: Juan Carlos Sola Eslava, Hondarribikoa eta
M^o Carmen de Tomas Esteberena, Hondarribikoa.

24an: Juan Carlos Valdes Gonzalez, Irungoa eta
M^o Lourdes Irigoien Garrido, Hondarribikoa.

24an: Alvaro Altuna Igartua, Hondarribikoa eta
Marta Alkorta Mixelena, Hondarribikoa.

28an: Orlando Magadan Arenas, Hondarribikoa eta
M^o Lourdes Lekuona Rekarte, Hondarribikoa.

Heriotzak:

ABUZTUA

1ean: Alejandro Llorente Irigoien, 78 urtekoa.
Mendelu Auzoa.

4an: Jose Amunarriz Agirre 87 urtekoa.
San Pedro Kalea.

5ean: Rafael Bereziartua Retegi, 72 urtekoa
Jaizubia Auzoa.

7an: Raimunda Amunarriz Ezeiza, 62 urtekoa
Santiago Kalea 5.

7an: Concepcion Alza Altuna, 67 urtekoka
Matxin de Arzu 12.

7an: Trifon Lekuona Lazkanotegi,
San Pedro 30.

8an: Isidoro Mixelena Errazkin, 72 urtekoa
Guadalupeko Ama 6.

26an: M^o Mercedes Saseta Etxeberria, 83 urtekoa.
San Gabriel Egoitza.

27an: Antonio Lopez Anton, 82 urtekoa.
Kale Nagusia 3.

29an: Daniel Noceda Franco, 19 urtekoa
Soroetagain 7.

IRAILA

2an: Jesus Altube Iribar, 76 urtekoa.
Soroetagain 6.

7an: Jose Maria Alfaro Polanco, 79 urtekoa
Mourlane Mixelena Kalea.

9an: Agustina Prieto Martin, 80 urtekoa
Soroetaberri 3.

12an: Epifanio Cruz Olaskoaga Olaskoaga 69 urtekoa
Soroetaberri 7.

12an: Juan Adelarpe Alonso, 67 urtekoa

12an: Ramon Uranga Larragain, 68 urtekoa
Guadalupeko Ama 10.

POLIKIROLDEGIA ala POLIDEPORTIVO?

Laster izango dugu polikiroldegia hondarribitarrok. Ala laster izango dugu "un polideportivo" hondarribitarrok. Ala laster "Polideportivo-Hondartza (?) - Polikiroldegia" izango dugu hondarribitarrok.

Esana digute: aurki, bizpahiru urte barru, kirol egiteko aukera izango dugu Hondarribiak merezi bezalako instalazioetan, kirol-instalazio duinetan. Ba dakigu, hala jakinarazi digutelako, bertan igerika, squash-ean, eskubaloian etab. aritzeko modua izango dugula.

Ez dakigu, ordea, harpide-txartela egitera joaten garenean, euskaraz egin eta "perdona no...", edo "como dice", edo-ta "háblame en..." esanez muturtu egingo ote zaizkigun.

Gerta liteke, baita ere, Hondarribiko blaga ederrean erantzutea eta bertako errotulazio-inprimaki guztiak elebiz egotea. Baina, aitzitik, etxe barruko ihardunak gaztelania hutsean egitea. Bistakoa da, jaioberri guziei dagokien bezala, polikiroldegia tankera askotakoa etor litekeela. Izan, ordea, modu batekoa bakarrekoa izango dugu. Hartara, posible da, -zergatik ez?- polikiroldegia euskalduna izatea. Alegia:

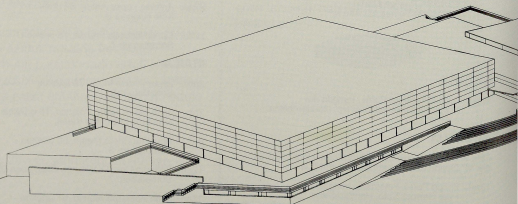
Polikiroldegiko idatzi guztiak euskaraz egotea. Ez bakarrik errotulazioa, inprimakia, kartelak, zerbitzuen berri ematen duten panelak, baita maiz, aldiro-aldiro sortzen diren testu idatzi

guztiak ere, hala nola: igerilekuko ordutegia aldatu berria dela adieraziko diguna, pintatze-lanak direla-ta squashean jolasterik ez dagoela, arkakusuzurritea dagoelako ixteko erabakia e.a.

Monitoreak edo dena-delakoak, euskaldunak izatea eta, jakina, egin behar duten lanaren arabera hizkuntza-gaitasuna izatea. Ez bakarrik lan-kontratua egitean, baita bertara joango diren hurrei instrukzioak emango dizkieten guztietan.

Polikiroldegiko administrazioa eta zerbitzuak euskaldunak izatea. Gerentetik hasita, jakina. Zerbitzu publiko horretako lan-hizkuntza euskara izan dadin.

Horrek guztiak, beharbada, ametsa irudi lezake. Baliteke. Baina "euskal" administrazioa eraberritzeaz, modernizatzaz, kalitatea hobetzeaz eta, batez ere, merkeagotzeaz eta alferrikako gastuak kentzeaz horrenbeste hitz egiten den honetan ez ote litzateke izango hasteko modurik onena polikiroldegia euskalduna izatea? Ala merkeago ote da pertsonal elebakarra kontratatu eta, lanean hasi ondoren, hura liberatu beharra 1.500 bat ikastordu har ditzan? Edo euskalduna izan eta ez-dakit-zein-testu idazten-irakatsi-behar-zaiola-ta trebatzaile bati ordaindu beharra, edo itzultzaile bati, edo ...; amaierarik ez daukan diru-isuria! Ez al diogu, adibidez, gure Udal Euskaltegiari errentagarritasunik atera behar. Zertarako alfabetatu edo euskaldundu ote dira hainbat hondarribitar?

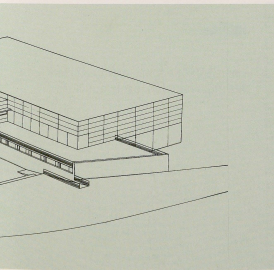

Erabileraz ere erruz hitz egiten da gaur egun. Nork uka lezake polikiroldegiaren garrantzia euskarari behar-beharrezko zaizkion esparruak aukeratzekoan? Izan ere, adin guztietakoak

aurkituko ditugu bertan: umeak, eskolako lagunekin nahiz gurasoeekin; gazteak, lagunekin nahiz gurasoeekin; helduak, lagunekin nahiz seme-alabekin; zaharrak, lagunekin edo bilobekin... Polikiroldegiak, ikuspuntu soziolinguistikotik begiratuta, izugarrizko garrantzia izan lezake euskararen erabileran eta, azken batean, hizkuntzaren transmisioan. Alegia, bertan biltzen diren agenteengatik -familiak, lagunak, gazteak eta zaharrak- eta bertako iharduerengatik -aisia eta lana- bazter utzi ezinezko esparrua da Hondarribiko euskaltzaleontzat.

Bukatzeko, ezin dugu, Hondarribia euskalduna nahi dugunok behintzat, aukera hau alferrik galdu. Ez dago aitzakiarik, heredatu genuen administrazioarekin ez bezala, polikiroldegia sortugabe dago-ta. Euskalduna jaioko ote da?

- Hamaika (11) diferentzia dituzu bi marrazkiotan. Bila itzazu.

A	D	U	L	E	B	E	L	E	R	E	L	E	G	R	A
M	U	S	A	H	O	X	U	S	U	N	I	M	I	R	R
K	O	I	L	O	T	R	I	A	P	U	R	A	T	U	R
O	T	R	O	N	I	A	K	S	U	R	O	T	O	M	A
T	X	A	N	T	X	A	N	G	O	R	R	I	R	A	N
I	A	L	O	Z	A	T	U	A	S	E	T	R	I	S	O
T	S	A	N	O	T	R	I	K	I	T	O	M	S	A	P
Z	O	Z	O	P	A	S	T	A	T	X	I	O	T	X	A
I	R	A	L	A	L	A	R	I	X	I	R	T	S	O	L
B	I	R	I	G	A	R	R	O	I	N	T	A	U	P	A
A	S	O	M	P	R	E	O	T	A	D	A	K	R	O	K
O	T	L	O	A	R	P	E	X	T	O	R	R	U	S	T
T	X	A	A	L	B	E	A	D	E	R	T	I	P	A	Z
Z	O	T	R	L	O	G	I	U	M	A	X	O	U	R	A
A	K	U	T	A	L	A	T	N	O	M	A	T	X	A	B
B	I	Z	K	O	L	A	T	O	R	U	R	O	I	M	O

- Hamar (10) hegazti mota azaltzen dira zopa honetan, ezetz aurkitu!

"HONDARRIBIA" ALDIZKARIA IZEN HAUEI ESKERRAK ZABALTZEN DA HERRIAN:

Portuan: LANKIDE AURREZKIA
OLEARSO LIBURUDENDA
KUTXA
GAUR ALDIZKARIA DENDA
LADITZ ESTANKOA
GAXEN CROISSANTEGIA
IZA LIBURUDENDA

Damarrin: LIBURUDENDA

Amuten: ANZA JANARIDENDA

Mendelun: ESTANKOA
ARRATIBEL OKINDEGIA

Sokoan: SOKOAKO LIBURUDENDA

Aide Zaharrean:
ARMA PLAZAKO ESTANKOA

Mila esker denoi!!!

TXANDAKO BOTIKAK

URRIA

- 21 - FIZ. Donostia Kalea.
- 22 - ALMAJANO. Mendelu Auzoa.
- 23 - LIZARRAGA. Damarrin I.
- 24 - ERAUSKIN. San Pedro 28.
- 25 - MARTINEZ. Almirante Alonso Kalea.
- 26 - IRAOLA. San Pedro 5.

ETA HORRELA JARRAIAN

TXANDAKO OKINDEGIAK

URRIA

- 30 - MARTINEZ. Kale Nagusia.

AZAROA

- 1 - ARRATIBEL. Mendelu.
- 6 - GARMENDIA. Santiago Kalea.

ETA HORRELA JARRAIAN

OHARRAK

EUSKARAZKO MEZAK

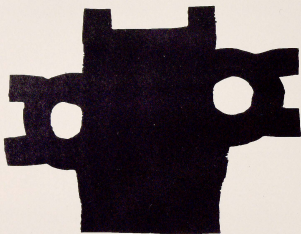
Astegunetan arratsaldeko 7etan
Portuan.
Larunbatetan arratsaldeko 7,30etan
Portuan.

IGANDEETAN

Goizeko 8,30etan Betherranen.
Goizeko 9etan Amuten.
Goizeko 9,30etan Guadalupe.
Goizeko 11etan Portuan.

Argitarapen honen edizioko laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa fundazioa

fundación kutxa